

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum Limfjordsrådet

Tid 29. juni 2018, 09.00 – 11.30

Sted Aalborg Kommune, Stigsborg Brygge 5,
9400 Nørresundby, lok. 157 &158

Deltagere Karsten Frederiksen, Brønderslev
Poul Erik Kristian Andreasen, Brønderslev
Joan Hansen, Herning
Karsten Filsø, Holstebro
Aksel Gade, Holstebro
Jens Chr. Golding, Jammerbugt
Torben Sørensen, Jammerbugt
Steffen Husted Damsgaard, Lemvig
Jørgen Hammer Sørensen, Mariagerfjord
Melanie Simick, Mariagerfjord
Ansgar Nygaard, Morsø
Poul Riis Rosen, Morsø
Anna Tjallien Oosterhof, Rebild
Jens Peder Hedevang, Skive
Esben Oddershede, Thisted
Niels Krebs Hansen, Vesthimmerland
Kurt Johansen, Viborg
Bjarne Jensen, Aalborg
Keld Kvist, Aalborg
Lasse Puertas Navarro Olsen, Aalborg

Embedsmandsgruppen

Asger Nielsen, Brønderslev
Gitte Clausen, Jammerbugt
Torben Mølgaard, Holstebro
Bjarke Jensen, Mariagerfjord
Lars Sandberg, Randers
Claus Riber Knudsen, Rebild
Ann Ammitzbo, Skive
Flemming Andersen, Vesthimmerland
Michael Damm, Sekretariatet
Niels Vedel, Sekretariatet

Per Dolmer, Orbicon / Blå Biomasse A/S (pkt. 2)

Afbud Frederikshavn Kommune
Hjørring Kommune
Ikast-Brande Kommune
Struer Kommune

Mødeleder Jens Chr. Golding

Formandskab:

Vesthimmerland Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Frederik IX's Plads 1 Tlf. 9966 7000 www.vesthimmerland.dk
9640 Farsø post@vesthimmerland.dk

Næstformandskab:

Jammerbugt Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen
Lundbakvej 5 Tlf. 7257 7777 www.jammerbugt.dk
9490 Pandrup tm@jammerbugt.dk

Referent Niels Vedel

Udsendt 4. juli 2018

**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Indstilling godkendt.

2. Blå Biomasse A/S

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Limfjordsrådet tager orientering fra Orbicon om Blå Biomasse A/S og andre kompenserende initiativer ift. produktion af blåmuslinger til efterretning.

Baggrund

Orbicon har med støtte fra bl.a. Hedeselskabet gennem de sidste fem år arbejdet med vidensopbygning inden for blå biomasse. Hedeselskabet har med udgangspunkt i denne viden etableret et nyt selskab med navnet Blå Biomasse A/S. Dette selskab har hovedsæde i Thyborøn, og vil i 2018 opbygge en produktion med kapacitet til at producere 10.000 t blåmuslinger.

Ved at opbygge produktion af muslinger opnås en lang række fordele både for miljøet og for den cirkulære økonomi. Muslingerne optager kvælstof og er en bæredygtigt produceret proteinkilde, som kan høstes og forarbejdes til muslingemel, der eksempelvis kan bruges i foderindustrien. Erfaringerne fra Blå Biomasse A/S kan anvendes til at etablere muslingeproduktion som kompenserende marint virkemiddel.

Per Dolmer fortæller på mødet om arbejdet med Blå Biomasse A/S, og brug af blåmuslinger til næringsstoffjernelse.

Bilag:

- <http://www.hedeselskabet.dk/nyhed/hedeselskabet-investerer-i-effektivt-virkemiddel>

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides. Per Dolmer oplyste supplerende:

- **Der overvåges for giftige alger med prøver 1 uge før og igen under høst af muslinger.**
- **Muslingekompressionsopdræt giver en øjeblikkelig her og nu effekt.**
- **Muslinger har et lavt CO₂-aftryk.**
- **Rekreative interesser ved muslingebrug omfatter bl.a.:**
 - **Filtrering af vandet, så der er klart badevand.**
 - **Potentielt udgangspunkt for erhvervs-/oplevelsesturisme.**
- **Is om vinteren er et problem for anlæggene.**

- **Muslingerørene ligger højt i vandet, når der ikke er muslinger på, men vil ikke være så synlige, når der er muslinger på.**
- **Rørene har ventiler, som kan åbnes, så rørene synker. Det er dog et stort arbejde at få dem op igen.**
- **Rørene driver ikke rundt – Det ville være alt for dyrt for opdrætterne at miste dem.**

3. Udviklingsplan for Limfjorden

Indstilling:

Embedsmandsgruppen:

- Anbefaler Limfjordsrådet at arbejde videre med en projektansøgning til Velux om udarbejdelse af en udviklingsplan/forvaltningsplan for Limfjorden.
- Anbefaler Limfjordsrådet, at der arrangeres en inspirations-/temadag (21. september) for kommunernes tekniske udvalg om en bæredygtig udvikling af Limfjorden. Dagen tager udgangspunkt i bilagsnotat om en udviklings-/forvaltningsplan.
- Med input fra temadag udarbejdes en endelig projektansøgning til Velux-fonden.

Baggrund

En udviklingsplan kan sætte rammerne for og strukturere indsatsen for at forbedre tilstanden i Limfjorden under hensyn til de forventede klimapåvirkninger.

En udviklingsplan for Limfjorden kan omfatte selve Limfjorden og den udvikling som ønskes ude i fjorden i relation til miljøtilstand, klimaudvikling, erhvervsinteresser mv. Tilstanden i Limfjorden afhænger dog i høj grad også af de aktiviteter, der sker "på land" i fjordens opland. Derfor er det relevant også at fokusere på aktiviteter, interesser, potentialer mv. i oplandet.

Embedsmandsgruppen har anmodet Sekretariatet om at udarbejde et oplæg (se vedlagte bilag) vedr. arbejdet omkring en udviklings-/forvaltningsplan for Limfjorden.

Indholdsmæssigt kunne et projekt om tilblivelsen af en plan for Limfjorden indeholde arbejdsplaner som:

- Basisanalyse – State of the art
- Udarbejdelse af plan
- Supplerende undersøgelser
- Interessentinddragelse
- Parallel implementering i pilotområder, der er "klar" (Vejlerne / Løgstør Bredning; Helhedsplan for Ryå etc.)

Udarbejdelse af planen og ikke mindst implementeringen heraf kan kun ske gennem en lang række samarbejder med statslige myndigheder, vidensinstitutioner, erhvervsliv og interesseorganisationer. Limfjordsrådet er løbende i dialog med disse aktører i en lang række samarbejder.

Velux har vist forhåndsinteresse for et projekt omkring udarbejdelse af en forvaltningsplan, ligesom DCE også har gjort sig nogle tanker om et projekt vedr. en forvaltningsplan for Limfjorden og et samarbejde.

Bilag:

- Notat om plan for Limfjorden eftersendes.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

- *Der blev udtrykt enighed om, at det var et godt projekt at arbejde videre med.*
- *Gerne opmærksomhed på arbejdspladser og mere omtale af turisme / erhverv i notatet.*

4. Water Co Governance projektet – Pilotprojekt i Skive Fjord om interessentinddragelse i udarbejdelse af basisanalysen for vandplanerne og nye virkemidler.

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at Limfjordsrådet:

- Godkender, at der i regi af Limfjordsrådet arbejdes videre med den beskrevne projektidé.
- Anbefaler Kommunerne i Limfjordsrådet at bidrage med en kommunal medfinansiering af projektet.

Baggrund:

Projektets (Water Co Governance) mål er at finde en optimeret vandforvaltningspraksis og midlet er øget lokal interessentinddragelse. Fokus i projektet er på mindre top-down-implementering af europæiske og nationale direktiver og øget bottom-up løsninger.

På ekstraordinært embedsmandsgruppe møde 15. maj 2018 blev mulighed for et nyt pilotprojekt ved Skive Fjord i relation til øget inddragelse omkring fastsættelse af baseline m.m. drøftet.

Kommunernes rolle i vandplanarbejdet er i dag typisk forbundet med implementeringen af vandplanerne. En af de største udfordringer i forhold til at løse denne opgave er, at lodsejere ofte ikke er enige i grundlaget for vandplanerne – Der mangler ”fællesskab om fakta”, og derfor ønsker lodsejere ikke at bidrage til implementeringen. Dette er gældende i hele Limfjorden, men grundtanken i Water Co Governance projektet og hidtidige erfaringer fra Mariagerfjord er, at en god proces med inddragelse af interessenter tidligt i vandplanprocessen vil kunne ændre dette. Konceptet ønskes derfor videreudviklet i et pilotprojekt i Skive Fjord, hvor lodsejerne/interessenterne og kommunerne vil kunne følge og bidrage til udarbejdelsen af grundlaget for vandplanerne tættere, herunder vurderingen af presfaktorer, modelleringen af tilstanden i fjorden m.m.

Fra de tidligere vandplaner vides, at Limfjorden / Skive Fjord har et stort indsatsbehov. Derfor bør et projekt også have et fokus på paletten af virkemidler til rådighed i 3. vandplanperiode. Specielt muligheden for anvendelse af marine virkemidler som eksempelvis kompensationsopdræt, herunder modellering af mest optimale placering og effekt af disse, forretningsmodel m.m. På land kunne proteingræs (som præsenteret på sidste rådsmøde) være et andet virkemiddel, der oplagt kunne arbejdes med.

Økonomien i et sådant projekt forventes at være i størrelsesorden 1, 6 mio. kr. som kan finansieres af projektdeltagerne (MST, SEGES og Limfjordskommunerne). Interreg projektet Water Co Governance vil kunne medfinansiere et projekt. I hovedparten af kommunerne forventes kommunernes udgift at kunne afholdes indenfor eksisterende budget.

Sekretariatet præsenterer projektidéen på mødet.

Indstilling godkendt.

- **Konsekvensberegninger har i statslig regi været mangelfuldt i vandplanarbejdet. Der har endvidere været skåret ned på overvågningen, der skal skaffe data til modelleringerne. I den sidste uge har der været en del debat om, hvorvidt der er tilstrækkeligt opdateret udstyr til at varetage overvågningsopgaven godt nok (både m.m.). Der var enighed i rådet om, at der skal sendes et "bekymrings-brev" til Miljø- og fødevareministeren.**

5. N-Vådområdeindsatsen (VOS-pkt)

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at:

- Orientering om status for N-vådområdeindsatsen tages til efterretning.

Baggrund:

Næste ansøgningsfrister i 2018 er 15. juni – 4. september.

Sekretariatet orienterer om forventede ansøgninger i kommende ansøgningsrunde, ændringer i VOP og nationalt nyt vedr. vådområdeindsatsen.

Bilag:

- Opdateret Vop2-n-vop for Limfjorden version 15 vedlægges.

Indstilling godkendt – Der henvises til vedlagte slides.

6. Sælindberetninger

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller, at

- Orientering om status for sælindberetninger tages til efterretning.

Baggrund:

Limfjordsrådet besluttede på møde 20.04.2018, at det var vigtigt at få fakta på bordet. Det blev besluttet, at Limfjordsrådets Sekretariat opretter en internetbaseret ressource til indsamling af sælobservationer som foreslået af Limfjordssammenslutningen. Inden da skal det drøftes med vidensinstitutionerne, hvilke data der skal indsamles for, at de er mest brugbare.

Der blev under drøftelsen gjort opmærksom på, at sæler i Limfjorden også er en turismæssig attraktion mange gerne vil opleve herunder lystsejlere m.m. Der blev endvidere givet udtryk for, at det vil være fint at få afklaret alternativer til bortskydning.

Det er nu muligt at indberette sælobservationer til Limfjordsrådet. Sekretariatet orienterer om internet løsningen.

Indstilling godkendt.

*Hjemmesiden til sælindberetninger kan ses, hvis man scroller lidt ned på siden her:
<https://limfjordsraadet.dk/projekter/saelobservationer/>*

7. Presse

Indstilling:

Embedsmandsgruppen indstiller:
At eventuelle henvendelser fra / til pressen drøftes.

Der har op til mødet ikke været henvendelser fra pressen.

8. Orientering/Bordet rundt.

- Velkomst brev fra Limfjordsrådet til den nye Miljøminister vedlægges.

Limfjordsrådets formandskab mødes med Miljø- og fødevareminister Jakob Ellemann-Jensen d. 14.09.2018.

9. Eventuelt

Der var ikke punkter under eventuelt.

